

Om att tro på det extrema

För några år sedan sökte tränaren för Djurgårdens ishockeylag, Leif Boork, hjälp hos en grafolog med att bedöma spelarna. I Torbjörn Freijs bok "New Age", som kom ut år för något år sedan, återfann vi följande citat från en intervju med Boork i Expressen:

"Svensk hockey av idag saknar viljan att spränga murar, bryta barriärer... Jag tror på det extrema. Lika väl som du jobbar med den extrema träningen av rörelser bakom ett slagskott, tror jag, att kunskap om grafologi och astrologi ger dig insikt och hjälper dig utveckla ishockeymomenten."

Enligt tidningsuppgifter har grafologen också haft uppdrag åt ett studieförbund och åt flera svenska storföretag. Under sommaren 1988 har denna man varit ett kärt löpsedelsämne för kvällstidningarna. I ett omfattande mål har han åtalats för att utnyttja kvinnor som blivit beroende av hans sk terapeutiska tjänster och för grova övergrepp, bl a sexuella, mot barn. På tidningsspråket har han fått heta "sexsektens ledare". Då detta skrivs har tingsrättens dom ännu inte fallit. Men det kan ändå finnas anledning till några principiellt hållna kommentarer.

Det som "sexsektens ledare" anklagas för är mycket "extremt", och går mycket långt i fråga om att "spränga murar och bryta barriärer". Men det är långt ifrån det enda exemplet på hur missbruk av människor har följt i pseudovetenskapens spår. Som bekant har t ex många av dem som fångats i scientologins nät fått svåra ekonomiska och sociala problem.

Detta är inte enbart ett samman-

träffande. Visserligen vore det fel att klandra t ex andra grafologer för övertramp begångna av en enskild grafolog. Men vi kan konstatera att pseudovetenskap ofta förs fram på ett auktoritärt sätt, där man aktivt arbetar för att beröva sina anhängare deras kritiska tänkande. När människor underordnar sig starka ledares vilja, kan de förmås att begå handlingar som de tidigare knappt skulle ha drömt om.

Pseudovetenskapernas företrädare och försvarare talar ofta om behovet av att "spränga murar och bryta barriärer". Det finns säkert murar som behöver sprängas och barriärer som behöver brytas. Men till det som ska sprängas hör inte människors förmåga till kritiskt tänkande, och till det som ska brytas hör inte deras motståndskraft mot auktoriteter som vill bevinga deras personliga vilja. Och det finns knappast något skäl att befordra "det extrema" som princip. ■

VEM AR DU?

Vem ar Du, vår nye medlem i Boden som i augusti betalade medlemsavgiften utan att ange namn och adress? Har vi någon medlem som nyligen varvat en medlem i Boden?